

ALİ İHSAN GENCER'İN ARDINDAN...

Sabahattin ÖZEL*

Prof. Dr. Ali İhsan Gencer Yüksek Lisans ve Doktora çalışmalarında danışmanım olarak hocam, yaşıt olmamız itibariyle de aynı zamanda yakın bir arkadaşım ve dostum oldu. Aramızdan ayrılışı ani ve beklenmedik bir şekilde gerçekleşti. Dolayısıyla vefatı biz sevenlerini adeta hazırlıksız bir şekilde yakaladı. Bu bakımdan bu acı gerçeği kabullenmekte, O'nun yokluğuna kendimizi alıştırmakta zorlandığımızı söylemeliyim. Bu konuda bizi teselli edebilecek bir husus varsa, o da insanoğlunun maddi varlığının fani oluşudur. Ancak biz gerçek teselliyi sevgili hocamızın geride bıraktığı manevi mirasta buluyoruz. Kendimi de bu manevi mirasın bir parçası olarak görüyor, akademisyenliğimi O'nsuz düşünemiyorum.

Yüksek Lisansa başlamak üzere Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'ndeki odasına gittiğimi hatırlıyorum. Eğer Hocamız görevine düşkün, zamanını üniversitesine hasreden bir akademisyen olmasaydı, kilitli bir kapıyla karşılaşmam kaçınılmaz olacak, bu da benim Yüksek Lisansa başlama düşüncemden vazgeçmem sonucunu doğuracaktı. Zira o gün, öğretim görevlisi olarak görev yaptığımdan haftada ancak üç gün dersleri takip edebileceğime ilişkin mazeretimi büyük olgunluk ve anlayışla karşıladı. Kendisinden gördüğüm bu anlayış ve güler yüz, bana haftanın üç günü Adapazarı'ndan İstanbul'a gelebilme gücünü sağladı. Yine Ali İhsan Gencer'in salt Yüksek Lisans yapmak amacıyla başladığım lisansüstü eğitim sürecimde, beni ısrarla Doktora yapmaya teşvik ettiğini belirtmeliyim. Kendisinden bir hocanın

* Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü Müdürü; sozel@istanbul.edu.tr.

öğrencisine gösterebileceği en büyük teveccühü gördüm. Doçentlik başvurusuyla ilgili dosyalarımı özenle bizzat kendisi ambalajladı. Dosyaları Rektörlüğe götürürken söylediği “inşallah profesörlüğünü de görürüz” sözleri bugün gibi kulağımdadır.

Değerli Hocamızın akademik geleceğim üzerindeki etkisi bu kadarla da kalmadı. Gerek İstanbul Üniversitesi'ne, gerekse daha sonra Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü'ne geçişimde de belirleyici rol oynadı. Enstitü'deki görevimin yanı sıra, benim de mezunları arasında yer aldığım Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'ndeki Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi derslerini on yılı aşkın bir süre vermemin nedeni de, Ali İhsan Gencer'in bu konudaki özel isteği ve ısrarı olmuştur.

Prof. Dr. Ali İhsan Gencer'in dikkate değer insani niteliklerinden biri de sosyal ve insan sever kişiliğidir. Her Ramazan ayında fakülteodaki odasında bir kez öğrencileri ve dostlarıyla birlikte iftar yapmayı bir gelenek haline getirmişti. Bu davet salt dini bir görevi yerine getirmenin ötesinde bir anlam taşıyordu. Çünkü bu iftarların gedikli konuklarından biri de, her ikimizin de öğrencisi olan Silvert Malhasyan idi. Yine sıkça olmasa da bazı hafta sonlarında kimi akademisyen, kimi yayıncı ortak dostlarımızla paylaştığımız yemekler, bu sırada dile gelen konular ve düşünceler bir bakıma yemekleri birer tarih ziyafetine dönüştürürdü. Kimi öğle yemeklerini birlikte Profesörler Evi'nde yemeyi mutlak hale getirmiştik. Bunlardan sonuncusunu aniden baş gösteren rahatsızlığından bir gün öncesine rastlayan cuma günü gerçekleştirmiştik. Gerçekte pazartesi gününden itibaren başlayan bir rahatsızlık ve kırgınlığı belirgindi. Bunu kendisi üşütmeye yormuştu. Sağlığını yitirmeden önceki son beraberliğimiz bu yemek oldu.

Ali İhsan Gencer'i henüz yardımcı doçentken tanıdığım günlerde, Onunla birlikte henüz çok genç yaşta, ancak büyük adam olgunluğu ve beyefendiliği yansıtan Araştırma Görevlisi Ali Fuat Örenç'i de tanımıştım. Ali Fuat Örenç de bugün kuşkusuz Ali İhsan Gencer'in geride bıraktığı manevi mirasın önemli bir parçasıdır. Bu konuda bir burukluğumuz varsa, bugün kendisinin doçent unvanı aldığını sevgili Hocamızın göremeyişi olmuştur. Dileriz ki, kendisinin profesörlüğünü görmek bize nasip olur.

ALİ İHSAN GENCER'İN ARDINDAN

Yine Ali İhsan Gencer'in manevi mirasından Araştırma Görevlisi Metin Ünver'in de akademik hayata adım atışının kısa öyküsü, sanırım Hocamızın çalışkan ve yetenekli öğrencilere bakışının aynası olacaktır. Edebiyat Fakültesi'nde İkinci Öğretim adıyla gece öğretiminin başladığı yıllardı. Bir öğrenci vardı ki, derse büyük bir ilgi ve özen gösteriyordu. Bir gün dikkatimi çeken bu öğrencimden Ali İhsan Gencer'e söz etmişim. Dikkate değer olan, kuşkusuz Hocamızın bir vesileyle söz ettiğim bu öğrenciyi adeta hafızasına naksetmesi, epeyce yıl sonra da kendisine Araştırma Görevlisi olarak akademik hayata başlama imkânını sağlamasıdır. Araştırma Görevlisi Metin Ünver'in de iyi bir öğrenci olduğu kadar, iyi bir akademisyen olacağından kuşku duymuyorum.

Son olarak Doç. Dr. Ali Fuat Örenç ve Araştırma Görevlisi Metin Ünver'in Hocamızın hastalık evresindeki olağanüstü çabaları her türlü övgünün üzerinde olmuştur. Bu bakımdan da kendilerine ayrıca takdirlerimi ifade etmeyi bir borç olarak görüyorum.

Burada ifade ettiklerim elbette Profesör Dr. Ali İhsan Gencer'i bütünüyle anlatmaktan uzaktır. Sadece bir anda hatırlayabildiklerimizden ibarettir. Ağır seyreden hastalık sürecinde, bir ara kendisine gelmesi, böyle bir anında kendisiyle kısa süreli de olsa konuşabilme imkânı bulabilmem, gözlerinde oldukça yaşama umudu veren parıltıları görmem benim için bir diğer teselli ve ondan geriye kalan güzel bir anı olmuştur. Bu vesileyle çok değerli eşinin ve evlatlarının acılarını bir kez daha paylaşıyor, aziz Hocamızın ruhunun şad olmasını diliyorum.

